

LES TRES FRACCIONS DE LA INTERNACIONAL COMUNISTA

Lev Trotski

acaballes de 1929 o principis de 1930

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “Las tres fracciones de la Internacional Comunista”, en, *Escritos*, tomo I 1929-30, volumen 3, Editorial Pluma, Bogotá, 1977, pp. 591-601

3.- Indubtablement, el centrisme stalinista s'encamina cap a una nova diferenciació. Cap a on anirà el propi Stalin, no ho sé: ja demostrà la seua capacitat de virar cap a l'extrema dreta i cap a l'extrema esquerra. L'experiència assenyala que cada nou zig-zag del centrisme és més profund i decisiu que l'anterior. No obstant, no tractaré de pronosticar sobre la base d'això si un nou viratge cap a la dreta serà o no “l'últim”. I no es tracta essencialment de pronosticar, sinó de lluitar activament. La nova diferenciació del centrisme enforteix enormement l'Oposició d'Esquerra i la converteix en un factor polític d'importància per a la determinació del futur rumb de la revolució.

4.- L'ala dreta actual del Partit Comunista només pot exercir el paper de cortina, darrere la qual tots els Bessedovski i Ustrialov (siguen pacients o impacients) s'estan agrupant. Si els esdeveniments es precipitaren vers una sortida termidoriana, sorgirien dirigents molt “especials”. Per descomptat, no pot excloure's que en la primera etapa, com escriguí en una altra ocasió, un dels elements *secundaris* de la dreta arribe a la direcció.

5.- Les especulacions sobre la sort que correran els de la cúpula dretana són d'interès purament psicològic. Els elements de dreta més realistes estan en segona, tercera i quinta fila, estretament lligats als filisteus conservadors. Són els vertaders termidoriens del partit.

6.- El Partit Comunista no és un partit en el sentit literal del terme, perquè la seua composició i la seua vida estan regides per mètodes de caràcter exclusivament administratiu. Però, des del punt de vista formal, engloba l'aclaparadora majoria de l'avantguarda proletària, a què tractem de vincular-nos. Estem a favor d'un partit unificat en tant el poder no passe a les mans de la burgesia, és a dir, mentre l'Oposició puga (en circumstàncies favorables) complir les seues tasques per mitjà d'una política de reforma. Plantejar la

creació d'un segon partit seria transferir el problema al pla de la guerra civil.

7.- El sorgiment de les fraccions ha estat indissolublement lligat al curs de la lluita de classes. El bolxevisme tingué el seu origen en una fracció i es desenrotllà en la lluita interna entaulada per aqueixa fracció. Quan el Desè Congrés del partit aprovà la resolució de prohibir les fraccions, només vullgué fer un experiment, que hagués tingut cert èxit només amb una direcció previsorà i un règim sa. La necessitat de fer aqueixa experiència sorgí de les circumstàncies excepcionals que enfrontava el partit dominant en un país camperol rodejat per capitalistes. Quan Zinov'ev i Stalin estengueren aquesta mesura a la Internacional Comunista, cometeren un dels seus més desastrosos errors. Els partits comunistes joves, sorgits en la seua majoria de la socialdemocràcia, no poden madurar per tal d'exercir el seu paper històric sense travessar aqueixa etapa d'implacable lluita ideològica, fraccional. La Internacional Comunista com a màxim podria, intervenint amb judici, intel·ligència i tacte, llimar les asprors de la lluita fraccional i esgotar el procés de formació dels partits comunistes. La ceguesa centrista de la direcció omnipotent ha provocat resultats oposats, rodejant les fraccions i les seues lluites d'una atmosfera extremadament insalubre. Davant la falta de direcció política, les fraccions passen a ser els únics organismes d'orientació política i d'adaptació de les consignes a les distintes circumstàncies. Al començament la fracció de dreta aspirava a formular les vertaderes necessitats de la classe obrera a través les anomenades reivindicacions transitòries. L'objectiu en si era just. Amb una direcció leninista, amb una avaluació correcta de la situació i una encertada combinació de consignes transitòries i tasques revolucionàries, possiblement no hauríem assistit al sorgiment d'una organització independent de dreta; alguns elements de dreta haurien estat expulsats i d'altres absorbits pel partit. En no dotar els partits comunistes d'una direcció i en prohibir alhora la formació de fraccions, el centrisme burocràtic donà al desenrotllament d'aquests un caràcter convulsiu, els debilità i frenà el seu creixement.

8.- L'Oposició de Dreta no pot exercir un paper històric independent. No obstant, no és pot descartar que travesse un període de gran creixement, tal com ocorregué, per exemple, amb la socialdemocràcia independent, però molt probablement no en el mateix grau. Tot depèn de les circumstàncies i el ritme de creixement del moviment revolucionari de masses. En una època de desmoralització les fraccions de dreta són canals que condueixen a la socialdemocràcia. En una època d'alça, poden ser una etapa per la qual travessen certs elements socialdemòcrates en el seu pas cap a l'esquerra i el comunisme. Però, repetisc, no exercirà un paper independent.

9.- En les circumstàncies imperants, l'Oposició d'Esquerra exerceix més que res un paper propagandístic. L'arma principal del nostre arsenal és la crítica del

programa i pràctica política de la Internacional Comunista. Aqueix fou sempre el paper de tota ala esquerra al mig del reflux del moviment revolucionari. L'Oposició participa en totes les activitats del partit que arrosseguen a les masses i desafia els colps de l'enemic. Qualsevol altre procedir la convertiria en quelcom inútil. En l'Oposició no hi ha cabuda per als espectadors.

A més, l'Oposició ha de ser una font d'*informació* per als obrers, informació correcta i digna de confiança sobre el moviment obrer i els seus èxits i fracassos. Aquesta és una funció molt important per a la lluita de classes. En la premsa de la Internacional Comunista, la informació ha estat reemplaçada per la falsificació, indissolublement lligada a la línia política funesta i a les mesures de l'aparell estatal.

Finalment, l'Oposició pot i ha de ser un organisme per a l'*orientació política correcta*. Aquesta és la seua tasca més difícil i important. En els partits oficials el comandament burocràtic suprimeix la discussió i l'anàlisi política. Com es pot orientar en situacions canviant si no hi ha llibertat per a analitzar i discutir? La dreta és totalment incapaç d'examinar la situació actual a la llum d'una gran perspectiva. Tota la trajectòria de l'Oposició d'Esquerra demostra que planteja els problemes en el seu context històric global, puntualitza els eixos fonamentals del procés i és capaç d'efectuar un pronòstic històric. Aquesta actitud és tan inherent al seu caràcter revolucionari com l'empirisme miop ho és a la burocràcia centrista.

Però no n'hi ha prou amb fer una avaluació general correcta de la situació i la seua dinàmica i elaborar el pronòstic corresponent. En base a tot açò (amb informació, orientació i previsió correctes) cal aixecar consignes polítiques oportunes. Aquesta tasca es podrà realitzar només si es dóna una estreta col·laboració teòrica i política entre les seccions nacionals de l'Oposició.

En aquest sentit el paper protagonista recau sobre la nostra premsa. El tipus de publicació que millor correspon a l'etapa actual de desenrotllament de l'Oposició d'Esquerra és el *setmanari teòric i polític*. L'Oposició nord-americana començarà a publicar el seu òrgan setmanalment. Esperarem que l'Oposició belga reinicie la publicació setmanal del seu periòdic en un futur molt pròxim. A França veiem els primer èxits del setmanari *La Verité*. En vista de les circumstàncies en què es troba, l'Oposició russa encara ha de seguir publicant el seu periòdic mensualment. Si en el futur immediat l'Oposició comença a publicar un setmanari per a Alemanya i Àustria, quedarà assentada una autèntica base per al treball ideològic i polític a escala internacional.

10.- En aquest moment (repetisc), l'Oposició és un grup de propaganda (no en el sentit merament tècnic, sinó en un sentit històric més ampli). Però, per

descomptat, lluita per convertir-se en un moviment de masses, per al que està plenament capacitada. La història de la política revolucionària és, en cert sentit, la de la transformació de petites minories en majories decisives, i d'aquestes darreres sorgeix, al seu torn, una petita minoria que constitueix el rent revolucionari.

11.- No intentaré donar ací una resposta categòrica a la pregunta sobre les etapes concretes i les formes de desenvolupament que travessarà la Internacional Comunista. Hi haurà ruptures i reagrupaments, i no seran pocs. En quina mesura podrà subsistir la continuïtat al mig d'aquests processos, depèn sobretot de les circumstàncies objectives, i fins a cert punt (per ara no massa) de l'Oposició comunista. No és la nostra intenció construir una quarta internacional. Ens mantenim fermes en les tradicions de la Tercera Internacional, que sorgí de la Revolució d'Octubre davall la direcció de Lenin.

12.- En els marcs oficials de la Internacional Comunista actual, la formació d'una "nova ala esquerra" és un fet no sols possible, sinó també inevitable. Dins de l'actual Partit Comunista soviètic ja hi ha alguns elements que no poden exercir un paper ideològic *independent*, com no pogué exercir-lo l'Oposició de Leningrad de 1926. Però sí poden exercir un paper objectiu de gran importància, com a canal d'accés dels obrers centristes a les posicions d'esquerra.

El sorgiment d'elements d'esquerra no és un fenomen sense precedents, com ho demostra el fet que se'ls titlle de "trotskistes" de la nova ventrada, o de "semitrotskistes". Malgrat que el Desè Plenari del CEIC declarà que l'Oposició d'Esquerra havia estat liquidada d'una vegada per sempre, *Pravda* es veu obligat a cridar novament a la lluita en *dos fronts*. Això revela la imbatible vitalitat que posseeixen les idees de l'Oposició (i confirma, en particular, la correcció tàctica de la declaració de Rakovski i els seus companys).

13.- El perill de quedar aïllat de les masses comunistes és amb tota seguretat una amenaça greu quan es tracta de posar en pràctica les tàctiques d'Urbahns, que no està imbuït de l'esperit del marxisme sinó de l'"antithaelmannisme" pur i simple. Però si l'Oposició, al mateix temps que manté la seua independència total, participa en totes les activitats de les masses comunistes i comparteix els seus èxits i derrotes (no les seues posicions i anàlisis errònies), no hi haurà burocràcia capaç de separar-la de les masses. Per descomptat, encara no hem començat tan sols a realitzar la tasca de guanyar les masses.

15.- És indubtable que els combats que s'estan entaulant en Xina reflecteixen la incapacitat de la burgesia "nacional" per a resoldre els problemes nacionals fonamentals. Les baralles entre generals han estimulat la revolució xinesa. La victòria de la contrarevolució burgesa ha provocat nous fregaments entre ells.

No puc assegurar en aquest moment si els darrers esdeveniments seran un estímul per a una nova revolució, perquè em falten informes. Esperem que els nostres companys xinesos ens envien informació. Agregaré de pas que en Xina les experiències de les gegantines mobilitzacions de masses que han culminat amb l'aixafament de la revolució ha aplanat el camí per al desenrotllament i floriment del pensament marxista. Ajudar els companys xinesos a publicar la seua premsa és un dels deures més importants de l'Oposició Internacional.